

การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4

นายชัยวัฒน์ เจริญสุขสุจิตต์

ศูนย์วิทยพัชร์พยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

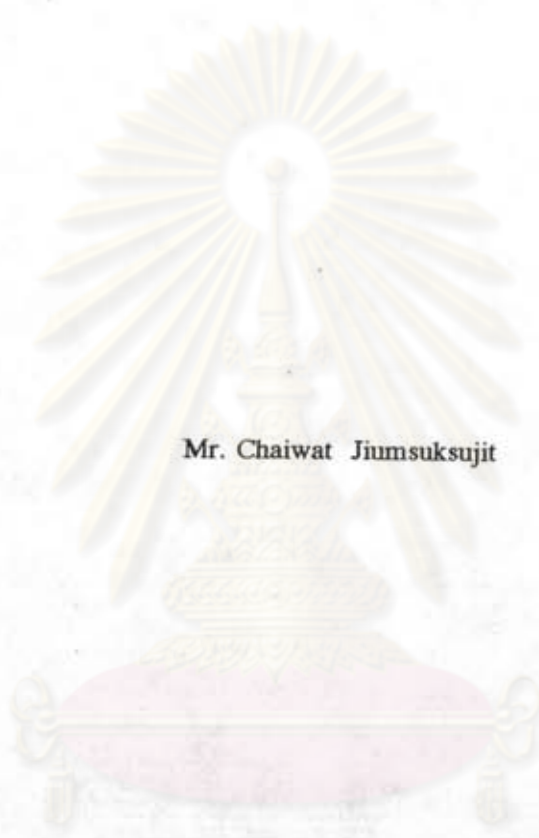
พ.ศ.2538

ISBN 974-632-355-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T 16054428

A STUDY OF PROBLEMS IN ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE MEDIUM
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION FOUR

Mr. Chaiwat Jiumsukujit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-355-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4
โดย นายชัยวัฒน์ เจียมสุขสุจิตต์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คร.อมรชัย คันทิเมธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ คร.สันติ อังสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ คร.อุทัย บุญประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ คร.อมรชัย คันทิเมธ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชัยวัฒน์ เจียมสุขสุจิตต์ : การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 (A STUDY OF PROBLEMS IN
ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE MEDIUM SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL
REGION FOUR) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 194 หน้า.
ISBN 974-632-355-5

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
ซึ่งให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 คน และครูผู้สอน จำนวน
266 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จำนวน 30 โรงเรียน และผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด
จำนวน 5 คน แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ประกอบด้วยงานวิชาการ 11 งาน
ได้แก่ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การจัดแผนการเรียน 3) การจัดทำตารางการเรียนการสอน
4) การจัดครูเข้าสอน 5) การพัฒนาการเรียนการสอน 6) การจัดการเรียนการสอน 7) การพัฒนาครู
ทางด้านวิชาการ 8) การจัดกิจกรรมนักเรียน 9) การวัดและประเมินผลการเรียน 10) งานทะเบียน
นักเรียน 11) การประเมินผลงานวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
กรมสามัญศึกษา ได้แก่ การขาดระบบการจัดครูเข้าสอน ครูไม่เพียงพอในการจัดเรียนการสอนตามแผน
การเรียน การขาดการส่งเสริมสนับสนุนในการใช้การสอนแบบต่าง ๆ การจัดช่วงเวลาเรียนไม่เหมาะสม
กับลักษณะวิชา การขาดการวิเคราะห์ข้อสอบ และการจัดทำคลังข้อสอบ

ภาควิชา .....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา .....บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา .....2537.....

ลายมือชื่อนิติต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C641813 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: ACADEMIC ADMINISTRATION / MEDIUM SECONDARY SCHOOLS

CHAIWAT JIUMSUJIT : A STUDY OF PROBLEMS IN ACADEMIC
ADMINISTRATION OF THE MEDIUM SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL
REGION FOUR. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ANONCHAI TANTIMEDH, Ph.D.
194 pp. ISBN 974-632-355-5

The purpose of this study was to explore the problems in academic administration of the medium secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, educational region four. The study population and samples consisted of 30 school administrators, 266 teachers, 5 head officers of the office of the provincial secondary education who were interviewed and answered the questionnaires. The structured interview and questionnaires form used in this study were divided according to the 11 task areas of academic affairs, namely : 1) academic planning, 2) organizing the program of study, 3) organizing the teaching-learning schedule, 4) teachers organizing, 5) teaching and learning development, 6) teaching-learning organizing, 7) academic development for teacher, 8) organizing the student activities program , 9) measuring and evaluating of student learning, 10) organizing student records, and 11) evaluating the academic program.

The results of the study indicated that the problems in academic administration of the medium secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education were as follows : lack of system to assign teachers to teach, lack of teachers in organizing teaching-learning programs, lack of support to do research and academic works, lack of support to use new teaching techniques, unappropriated organizing of teaching period and lack of test item analyzing and test bank organizing.

ภาควิชา บริหารการศึกษา .....

สาขาวิชา บริหารการศึกษา .....

ปีการศึกษา 2537 .....

ลายมือชื่อนิสิต .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความเมตตา อนุเคราะห์จากบุคคล หน่วยงาน และสถาบันหลายแห่งที่ได้เอื้อเฟื้อให้การให้คำแนะนำปรึกษา เอกสาร ข้อมูล เงินทุน และกำลังใจ โดยเฉพาะอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรรักษ์ ตันติเมธ และ คณาจารย์ ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน ครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 ทุกท่านที่ให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณท่านรองอธิบดีกรมสามัญศึกษา นายธรรมบุญ วิสัยจร รองศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์เสรี ลาขโรจน์ อาจารย์เพ็ญศรี ไพรินทร์ และ อาจารย์นิวัตร นาคะเวช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

นายชัยวัฒน์ เจียมสุขสุจิตต์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล.....	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของการมัธยมศึกษา.....	11
ความสำคัญของการมัธยมศึกษา.....	12
นโยบายและจุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา.....	15
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง.....	21
การบริหารการศึกษาในโรงเรียน.....	25
การบริหารงานวิชาการ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	51
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

✓ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
ตอนที่ 2 ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4..	60
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์.....	107
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	107
ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4.....	108
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	130
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	130
วิธีดำเนินการวิจัย.....	130
สรุปผลการวิจัย.....	132
การอภิปรายผลการวิจัย.....	136
ข้อเสนอแนะ.....	146
รายการอ้างอิง.....	148
ภาคผนวก.....	150
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	193
ประวัติผู้เขียน.....	194

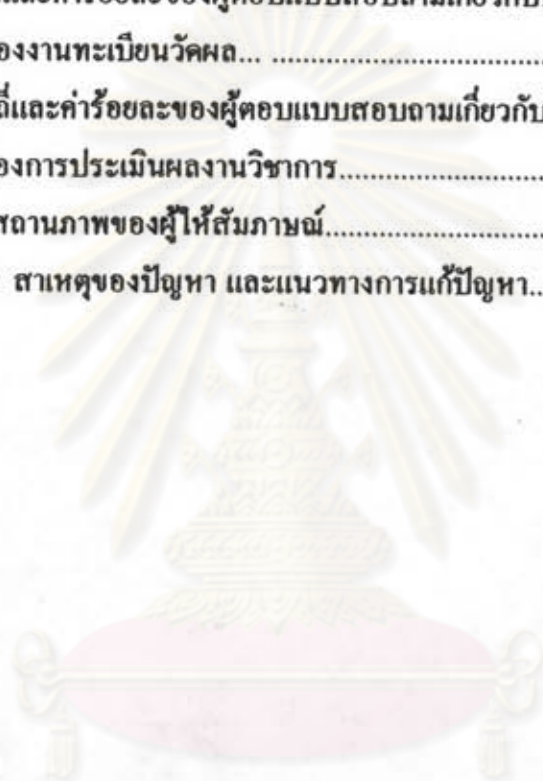
ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและคำร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืนมา.....	55
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและคำร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์.....	56
ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
ตารางที่ 4 แสดงความถี่และคำร้อยละของปัญหาในการบริหารงานวิชาการ.....	61
ตารางที่ 5 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการจัดระบบการวางแผนงานวิชาการ.....	63
ตารางที่ 6 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการปฏิบัติตามแผนงานวิชาการ.....	65
ตารางที่ 7 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการจัดแผนการเรียน.....	68
ตารางที่ 8 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการใช้แผนการเรียน.....	71
ตารางที่ 9 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการจัดตารางสอน.....	75
ตารางที่ 10 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการใช้ตารางสอน.....	77
ตารางที่ 11 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการจัดครูสอนประจำรายวิชา.....	79
ตารางที่ 12 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการจัดสอนแทน.....	81
ตารางที่ 13 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาการใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ และนวัตกรรมทางการศึกษาที่ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....	84
ตารางที่ 14 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาการบริการแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ.....	87
ตารางที่ 15 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาการจัดการเรียนการสอน.....	89
ตารางที่ 16 แสดงความถี่และคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ.	92

ตารางที่ 17	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการจัดกิจกรรมนักเรียน	95
ตารางที่ 18	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียน.....	97
ตารางที่ 19	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผล.....	99
ตารางที่ 20	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของงานทะเบียนวัดผล.....	102
ตารางที่ 21	แสดงความดีและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุ ของปัญหาของการประเมินผลงานวิชาการ.....	105
ตารางที่ 22	แสดงข้อมูลสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์.....	107
ตารางที่ 23	แสดงปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา.....	109

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย